

Афанасьєва М.В.,
д.ю.н., професор кафедри конституційного права НУ ОЮА,
адвокат Адвокатського об'єднання «АС»

ПРОЗОРІСТЬ ТА ОБ'ЄКТИВНІСТЬ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ОЦІНЮВАННЯ СУДДІВ ТА КОНКУРСНОГО ВІДБОРУ КАНДИДАТІВ НА ПОСАДУ СУДДІ

Проблемне питання

Відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 року № 1402-VIII та Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затверджені рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 3 листопада 2016 року № 143/зп-16 (в редакції рішення Комісії від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18) (далі – *Положення про оцінювання*) критеріями кваліфікаційного оцінювання суддів (кандидатів на посаду судді) є: компетентність (професійна, особиста, соціальна); професійна етика; добросовісність.

Кожен зі вказаних критеріїв при оцінюванні має максимальний бал: 1) компетентність (професійна, особиста, соціальна) – 500 балів; 2) професійна етика – 250 балів; 3) добросовісність – 250 балів. Остаточний максимальний бал за результатами оцінювання становить 1000 балів.

Критерії визначаються ВККС за певними показниками, перелік яких встановлено в Положенні про оцінювання, які, у свою чергу, також мають багато складових, за якими визначається остаточний результат оцінювання судді (кандидата на посаду судді), але Положення про оцінювання не визначає їх «вагу» в конкретних балах.

Під час проходження процесу оцінювання (конкурсного відбору) суддям (кандидатам на посаду судді) відомими є лише бали за анонімне тестування та виконання практичного завдання під час іспиту. Бали за інші показники окремо не виставляються і не доводяться ВККС до відома суддів (кандидатів на посаду судді). Також не відомою залишається і методологія їх визначення, а саме – якою є «вага» кожного з показників в остаточному результаті.

Не дає відповіді на це запитання і Рішення ВККС про підтвердження/не підтвердження здатності здійснювати правосуддя. В Рішенні бали розподіляються за кожним критерієм одним числом без конкретизації щодо всіх показників та без обґрунтування визначеного бала щодо окремого судді (кандидата на посаду судді). За винятком анонімного тестування, всі інші показники оцінюються виходячи з суб'єктивної думки членів ВККС. Дискреція фактично становить 910 балів з 1000 можливих. У зв'язку з чим ані суддям (кандидатам на посаду судді), ані експертному середовищу, ані суспільству незрозуміло, чому той чи інший суддя (кандидат на посаду судді) отримав той чи інший остаточний бал.

Актуальність проблемного питання підтверджується як європейськими, так і національними експертами, а також судовою практикою за позовами проти ВККС.

Свідченням тому є і незадовільний рівень довіри до судової системи в Україні, який загалом залишається нижчим, ніж у 2013 році. Наразі він становить 16%.

Водночас, за даними, які свого часу оприлюднила Рада суддів України, у 2013 році українським судам довіряли 19% респондентів¹.

Одним з перших указів новообраного Президента України став Указ від 21 червня 2019 року «Про Комісію з питань правової реформи», пріоритетним напрямом роботи якої визначено подальший розвиток законодавства про організацію судової влади та здійснення правосуддя. Це також підкреслює значущість цієї проблематики.

Крім того, відповідно до *Спільної заяви щодо ситуації в судовій системі голів ВС, ВРП, ВККСУ, РСУ, ДСА України, ректора НШСУ*² «... оцінювання суддів за критеріями компетентності, доброчесності та професійної етики... пройшли 2701 суддя, триває кваліфікаційне оцінювання щодо 2586 суддів...», тобто ще майже половина суддів має пройти через цю процедуру. Понад те, ВККС оголошено конкурс на заміщення вакантних посад суддів місцевих загальних судів (505 вакансій) та незабаром буде оголошено конкурс до судів апеляційної ланки.

Відповідно до Рекомендацій Ради Європи, викладених у звіті «Оцінка судової реформи в Україні за період з 2014 до 2018 року та відповідність реформи стандартам і рекомендаціям Ради Європи»³, в аспекті *довіри до судової влади та очищення судової влади* експерти рекомендують стежити за розвитком інституційної перебудови судової системи, включаючи нові конкурси, оцінку всіх суддів на основі критеріїв компетентності, етики та доброчесності, і забезпечувати прозорий, збалансований і професійний підхід до цих процедур (пункт 1). У будь-якому випадку важливо підтримувати та покращувати нинішні гарантії, щоб уся процедура була прозорою, щоб відбувались відбір та оцінювання суддів з урахуванням лише їхніх заслуг, навичок і доброчесності (пункт 3).

Стосовно *Конкурсу до Верховного Суду* в Звіті зазначається, що у майбутньому, після завершення перехідного періоду, система нарахування балів може бути переглянута: приділення детальнішої уваги об'єктивним показникам та оцінці професійної компетентності й суддівських якостей кандидатів (пункт 14). У свою чергу, рекомендації для ГРД стосуються кількох аспектів: впровадити методологію публічної оцінки кандидатів; удосконалити процедуру перевірки інформації; утримуватися від використання репутації кандидатів як основного критерію оцінки; та утримуватися від внесення в оцінку заслуг судових рішень (пункт 17).

У світлі *участі громадянського суспільства у відборі та оцінці судової влади* в Звіті зазначається, що оцінка кандидатів на посаду судді, яка заснована на безлічі показників для кожного оцінюваного критерію, завжди повинна, наскільки це можливо, сприяти об'єктивності шляхом зменшення вірогідності свавілля (пункт 23). Застосування психологічного тестування є проблемою для членів ВККСУ. Завдання полягає в тому, щоб надійно і прозоро врахувати результати такого тестування в контексті оцінки, заснованої на різних джерелах інформації (пункт 24).

Підтверджують актуальність цієї тематики і представники громадянського суспільства. Напередодні парламентських виборів 17 українських громадських

¹ <https://zib.com.ua/ua/135245-riven-doviri-do-sudiv-ne-dosyag-pokaznika-2013-roku-opituva.html>

² <http://rsu.gov.ua/ua/news/spilna-zaava-sodo-situacii-v-sudovij-sistemi-goliv-vs-vrpkksursudsda-ukraini-rektora-nssu>

³ <https://rm.coe.int/assessment-consolidated-ukr/168094dfe7>

організації оголосили «Порядок денний встановлення справедливості» для політичних партій та кандидатів у народні депутати України⁴, вимоги до наступного парламенту. Зокрема, у сфері судової реформи організації пропонували кандидатам до Верховної Ради публічно висловити свою позицію й свої плани стосовно: перегляду незаконних та невмотивованих рішень Вищої кваліфікаційної комісії суддів (ВККС) щодо позитивного оцінювання недобросовісних суддів.

Питання вмотивованості рішень ВККС стало предметом оцінки Верховним Судом у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду в рішенні у справі №9901/637/18 за позовом до ВККС про визнання протиправним та скасування рішення⁵. Колегія суддів, зокрема, зазначила, що прозорість адміністративних процедур є ефективним запобіжником державному свавілля. Про дотримання членами Комісії означеної процедури свідчитиме належна мотивація висновку: встановлення обставин, що мають значення для правильного вирішення кожного з перелічених у Главі II Положення про оцінювання (п.п. 1-10) питань; посилання на докази, якими такі обставини обґрунтовані, із зазначенням причин їх прийняття чи відхилення; оцінка доводів та аргументів особи, щодо якої застосовуються процедура оцінювання; норми права, що застосовані, і ті, що не застосовані, з викладенням мотивів їх незастосування. І навпаки, ненаведення мотивів прийнятих рішень «суб'єктивізує» акт державного органу і не дає змоги суду встановити дійсні підстави та причини, з яких цей орган дійшов саме таких висновків, надати їм правову оцінку, та встановити законність, обґрунтованість, пропорційність рішення.

Мета вирішення проблемного питання:

- підвищення прозорості та об'єктивності кваліфікаційного оцінювання суддів та конкурсного відбору кандидатів на посаду судді;
- зменшення суб'єктивного впливу членів ВККС на остаточне рішення щодо кваліфікаційного оцінювання (відбору);
- підвищення довіри до результатів оцінювання (відбору) з боку учасників, експертного середовища та суспільства;
- підвищення ефективності судового захисту суддів (кандидатів на посаду судді) у спорах щодо оскарження рішень ВККС.

Шляхи вирішення проблемного питання:

пропонуються такі нові методологічні підходи до оцінювання суддів (відбору кандидатів на посаду судді):

- визначити за кожним з трьох критеріїв оцінювання вагу кожного показника та його складових у балах, які проставляються виключно на підставі інформації (документів), що містяться в матеріалах суддівського дос'є (дос'є кандидата на посаду судді);
- показники, які визначаються на підставі тестувань особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей, мають оцінюватися виключно на підставі висновку про підсумки таких тестувань, без впливу суб'єктивної думки членів Комісії, виходячи з відповідності отриманих кандидатом показників встановленому оптимальному рівню відповідних якостей;

⁴ <http://justiceagenda2019.org.ua/>

⁵ <http://reyestr.court.gov.ua/Review/77361545>

- показники за критерієм «добročесність» оцінювати, керуючись презумпцією добročесності, тобто пропонується оцінювати всіх суддів (кандидатів на посаду судді) апіорі у максимальний бал і лише за наявності належних доказів невідповідності вимогам добročесності відраховувати відповідну кількість балів з посиланням на джерело інформації, зокрема на вмотивовані висновки (інформацію) Громадської ради добročесності;
- дискреційні повноваження членів ВККС під час проведення кваліфікаційного оцінювання (конкурсного відбору) мають бути обмежені 50 балами (25 балів за критерієм «професійна етика» та 25 балів за критерієм «добročесність»), які виставляються за результатами співбесіди;
- результати кваліфікаційного оцінювання в балах щодо окремого судді (кандидата на посаду судді) відображаються в таблиці за кожним показником та його складовими з посиланням на відповідне джерело інформації. Таблиця є невід'ємною частиною остаточного рішення ВККС про підтвердження / не підтвердження здатності здійснювати правосуддя та підлягає публікації на сайті ВККС.

Застосування нових методологічних підходів

Як приклад застосування нового методологічного підходу наводиться таблиця «Показники відповідності кандидата на посаду судді критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення на прикладі кандидатів на посаду судді з числа осіб, які мають науковий ступінь у сфері права та встановлений законом відповідний стаж наукової роботи», але аналогічний методологічний підхід релевантний і щодо суддів. Особливо з огляду на те, що показники за критеріями «добročесності» та «професійної етики» є зіставними.

Суддівська спільнота, як найбільш обізнана в тому, які саме складові найкраще розкривають показник «Ефективність здійснення суддею правосуддя», може запропонувати їх з метою застосування під час проведення кваліфікаційного оцінювання судді.

У межах цього аналізу таблиця сформована за чинними критеріями, показниками та їх складовими, які передбачені Положенням про оцінювання, хоча деякі з них потребують змістовного корегування, видалення чи доповнення, але це завдання наступного рівня опрацювання проблемного питання. Також предметом дискусії є і запропонована «вага» в балах кожного показника, але в цілому це не впливає на рівень прозорості та об'єктивності запропонованого методологічного підходу.

**ПОКАЗНИКИ ВІДПОВІДНОСТІ КАНДИДАТА НА ПОСАДУ СУДДІ КРИТЕРІЯМ
КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАСОБИ ЇХ ВСТАНОВЛЕННЯ**
(на прикладі кандидатів на посаду судді з числа осіб, які мають науковий ступінь у
сфері права та встановлений законом відповідний стаж наукової роботи)

1. КРИТЕРІЙ КОМПЕТЕНТНОСТІ – 500 БАЛІВ

Рівень знань у сфері права			
<i>Інструмент вимірювання</i>	<i>Показник відповідності (на підставі чинного Положення про оцінювання)</i>	<i>Джерело інформації на підтвердження наявності показника</i>	<i>Оцінювання (пропонується)</i>
Цей показник оцінюється на підставі результатів складення анонімного письмового тестування під час іспиту	<ul style="list-style-type: none"> - знання матеріального і процесуального права України та міжнародно-правових актів. - знання правових позицій Верховного Суду (Верховного Суду України). - знання практики Європейського суду з прав людини. - знання інших джерел права, правозастосовчої практики. 	Письмовий тест кандидата, складений під час іспиту	Максимально – 90 балів
Рівень практичних навичок та умінь у правозастосуванні			
<i>Інструмент вимірювання</i>	<i>Показник відповідності (на підставі чинного Положення про оцінювання)</i>	<i>Джерело інформації на підтвердження наявності показника</i>	<i>Оцінювання (пропонується)</i>
Цей показник оцінюється на підставі результатів виконання практичного завдання під час іспиту.		<p>Практичне завдання (модельна справа), виконане під час іспиту</p> <p>та протокол оцінювання виконання модельної справи Комісією, який є невід'ємною частиною дос'є кандидата на посаду судді.</p>	Кожен показник має власний бал, максимально 120 балів
	Вміння визначати, оцінювати та описувати обставини, які мають значення для ухвалення рішення у справі, зокрема, за наявності у модельній справі обставин, встановлених іншими судами, та їх висновків		До 10 балів
	Вміння визначати, застосовувати та наводити норми права, що регулюють відносини, які є предметом модельної справи		До 10 балів
	Вміння аналізувати і застосовувати правові позиції судів вищих інстанцій, зокрема надавати висновки щодо		До 10 балів

	застосування судами попередніх інстанцій правових позицій судів вищих інстанцій за наявності у модельній справі відповідних матеріалів		
	Вміння аналізувати і застосовувати практику ЄСПЛ, рішення міжнародних судових установ та/або міжнародних організацій, які підлягають застосуванню в Україні		До 20 балів
	Вміння аналізувати і робити висновки щодо відповідності (невідповідності) законодавству рішень судів попередніх інстанцій та наводити мотиви цих висновків за наявності у модельній справі відповідних матеріалів		До 20 балів
	Вміння чітко та повно викладати резолютивну частину судового рішення відповідно до визначених процесуальним законом вимог з урахуванням обраного вирішення справи по суті відповідно до матеріалів модельної справи		До 10 балів
	Вміння формулювати узагальнену правову позицію для відповідної категорії справ на підставі рішення у модельній справі (якщо модельна справа містить необхідні для цього матеріали)		До 20 балів
	Вміння викладати текст процесуального документа в офіційно-діловому стилі літературної мови чітко, зрозуміло, грамотно		До 5 балів
	Дотримання стилістики та структури судового рішення		До 5 балів
	Дотримання правил орфографії та пунктуації		До 5 балів
	Інші уміння та навички		До 5 балів
Фахова діяльність			
Інструмент вимірювання	Показник відповідності (на підставі чинного Положення про оцінювання)	Джерело інформації на підтвердження наявності показника	Оцінювання (пропонується)

Дослідження досьє кандидата на посаду судді		Інформація, що міститься у досьє кандидата на посаду судді	Кожен показник має власний бал, максимально 120 балів
	Досвід роботи у національних чи закордонних юрисдикційних органах з розв'язання спорів чи розгляду кримінальних справ		10 балів
	Участь у дорадчих органах, які діють у судовій системі		10 балів
	Досвід проведення експертиз		5 балів
	Досвід щодо представництва в суді		5 балів
	Досвід нормотворчої роботи		10 балів
	Досвід наукової, науково- дослідницької, науково- організаційної, науково- педагогічної роботи		5 балів
	Участь у конференціях, семінарах, інших наукових заходах		5 балів
	Членство у редакційних колегіях, спеціальних вчених радах, атестаційних комісіях чи колегіях		5 балів
	Досвід підготовки кандидатів, докторів наук, наявність власної правової школи		5 балів
	Досвід виступів опонентом щодо дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня		5 балів
	Досвід підготовки відгуків та рецензій на монографії, підручники, дисертаційні роботи, автореферати		5 балів
	Наявність відзнак, нагород, стипендій та інших форм визнання результатів і заохочень наукової роботи		5 балів
	Наявність наукових звань, ступенів, членство у Національн ій академії правових	Вчене звання доцента	5 балів
Вчене звання професора		5 балів	
Науковий ступінь кандидата наук		5 балів	
Науковий ступінь доктора наук		5 балів	

	наук України тощо	Членство у Національній академії правових наук		5 балів
	Досвід співпраці з міжнародними науковими організаціями			5 балів
	Інформація про оприлюднені наукові праці (монографії, підручники, статті тощо)			5 балів
	Надання експертних (наукових) висновків у справах, що були предметом розгляду міжнародними судовими установами та іншими міжнародними організаціями			5 балів
	Інша інформація, що міститься у досьє кандидата на посаду судді			5 балів

Діяльність щодо підвищення фахового рівня

<i>Інструмент вимірювання</i>	<i>Показник відповідності (на підставі чинного Положення про оцінювання)</i>	<i>Джерело інформації на підтвердження наявності показника</i>	<i>Оцінювання (пропонується)</i>
Дослідження досьє кандидата на посаду судді		Інформація, що міститься у досьє кандидата на посаду судді	Кожен показник має власний бал, максимально 20 балів
	Дані про проходження підвищення кваліфікації		4 бали
	Участь у професійних заходах (дискусіях, круглих столах, конференціях тощо) як доповідача		2 бали
	Проходження стажування в наукових установах чи навчальних закладах		4 бали
	Здійснення адвокатом наукової та викладацької діяльності, наявність публікацій у галузі права, наукового ступеня, вченого звання		4 бали
	Проведення науково-дослідної роботи, складовою якої є патентні дослідження		4 бали
	Інша інформація, що міститься у досьє кандидата на посаду судді		2 бали

Особиста компетентність

<i>Інструмент вимірювання</i>	<i>Показник (на підставі чинного Положення про оцінювання)</i>	<i>Джерело інформації на підтвердження наявності показника</i>	<i>Оцінювання (пропонується)</i>
Тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей		На підставі висновку про результати тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей	
	Когнітивні якості особистості: - логічне мислення - абстрактне мислення - вербальне мислення - загальний показник		Загальний показник з висновку про результати тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей з коефіцієнтом 0,3. Але максимально 50 балів
	Емотивні якості особистості: - стресостійкість - емоційна стабільність - контроль емоцій - контроль імпульсів - патопсихологічні ризики		Максимально 55 балів Оцінка щодо кожного показника: - збігається з оптимальним рівнем, вказаним у висновку про результати тестування, або вищий (кращий) показник – 5 балів; - нижче оптимального рівня на один показник – 2 бали; - нижче оптимального рівня на два або більше – 0 балів.
	Мотиваційно-вольові якості особистості: - відповідальність - стійкість робочої мотивації - рішучість - дисциплінованість - кооперативність - здатність відстоювати власні переконання		
Соціальна компетентність			
<i>Інструмент вимірювання</i>	<i>Показник (на підставі чинного Положення про оцінювання)</i>	<i>Джерело інформації на підтвердження наявності показника</i>	<i>Оцінювання (пропонується)</i>

Тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей		На підставі висновку про результати тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей	Максимально 45 балів
	Соціальна компетентність: - комунікативність - організаторські здібності - управлінські властивості особистості		Оцінка щодо кожного показника: - збігається з оптимальним рівнем, вказаним у висновку про результати тестування, або вищий (кращий) показник – 5 балів; - нижче оптимального рівня на один показник – 2 бали; - нижче оптимального рівня на два або більше – 0 балів.
	Моральні риси особистості: - чесність - порядність - розуміння і дотримання правил та норм - відсутність схильності до контрпродуктивних дій - дисциплінованість - лояльність		

2. КРИТЕРІЙ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ – 250 БАЛІВ

Інші показники			
Інструмент вимірювання	Показник (на підставі чинного Положення про оцінювання)	Джерело інформації на підтвердження наявності показника	Оцінювання (пропонується)
Дослідження інформації, яка міститься у досьє кандидата на посаду судді		Інформація, яка міститься у досьє кандидата на посаду судді	Максимально 230 балів
	Відповідність витрат і майна кандидата на посаду судді та членів його сім'ї, а також близьких осіб задекларованим доходам		50 балів
	Відповідність кандидата на посаду судді вимогам законодавства у сфері запобігання корупції		50 балів
	Дотримання норм та принципів, що визначають моральну поведінку вченого, його відповідальність перед суспільством, а також дотримання норм та		50 балів

	принципів Етичного кодексу ученого України		
	Наявність фактів притягнення кандидата на посаду судді до відповідальності за вчинення проступків або правопорушень, які свідчать про неетичність його поведінки		40 балів (у разі відсутності таких фактів, за наявності – 0 балів)
	Інша інформація, що міститься у досьє кандидата на посаду судді		15 балів
		Оцінка за критерієм «професійна етика» членами ВККС за результатами співбесіди з кандидатом на посаду судді	до 25 балів
Морально-психологічні якості			
Інструмент вимірювання	Показник (на підставі чинного Положення про оцінювання)	Джерело інформації на підтвердження наявності показника	Оцінювання (пропонується)
Професійна етика оцінюється (встановлюється) за показником «Морально- психологічні якості (інтегративність)»		На підставі висновку про результати тестувань особистих морально- психологічних якостей кандидата на посаду судді	Максимально 20 балів
	- розуміння і дотримання правил та норм - здатність відстоювати власні переконання - дисциплінованість - повага до інших		Оцінка щодо кожного показника: - збігається з оптимальним рівнем або вищий (кращий) показник – 5 балів; - нижче оптимального рівня на один показник – 2 бали; - нижче оптимального рівня на два або більше – 0 балів.

3. КРИТЕРІЙ ДОБРОЧЕСНОСТІ – 250 БАЛІВ

Інші показники			
Інструмент вимірювання	Показник (на підставі чинного Положення про оцінювання)	Джерело інформації на підтвердження наявності показника	Оцінювання (пропонується)
Дослідження інформації, яка міститься у суддівському досьє		<p>Докази невідповідності судді (кандидата на посаду судді) вимогам доброчесності</p> <p>Інформація, яка міститься у суддівському досьє, зокрема:</p> <p>1) інформації, наданої центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику, органом державного фінансового контролю в Україні, іншими органами державної влади;</p> <p>2) декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;</p> <p>3) результатів перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (за наявності);</p> <p>4) декларації родинних зв'язків судді та декларації доброчесності судді;</p> <p>5) результатів регулярного оцінювання;</p> <p>6) результатів перевірки декларації родинних зв'язків судді та декларації доброчесності судді (за наявності);</p> <p>7) висновків або інформації Громадської ради доброчесності (за наявності);</p>	<p>Керуючись презумпцією доброчесності, пропонується оцінювати всіх кандидатів на посаду судді у 210 балів</p> <p>У разі встановлення невідповідності судді (кандидата на посаду судді) вимогам доброчесності відраховувати відповідну кількість балів з посиланням на джерело інформації і наданням належних доказів.</p> <p>Вказані нижче показники (на підставі чинного Положення про оцінювання) потрібно переформулювати з частинкою «не» (недостовірність, недотримання, невідповідність тощо) й оцінити кожен окремо в певну кількість балів зі знаком «мінус».</p>

		8) іншої інформації, що включена до суддівського досьє	
	Достовірність відомостей, зазначених кандидатом на посаду судді у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, декларації про доходи від професійної діяльності для самозайнятої особи, фізичної особи-підприємця		мінус 30 балів
	Достовірність відомостей, зазначених кандидатом на посаду судді у декларації родинних зв'язків та декларації доброчесності, а також інших документах, поданих кандидатом		мінус 30 балів
	Наявність інформації про вчинення кандидатом на посаду судді проступків або правопорушень, які свідчать про його недоброчесність, а також фактів притягнення його до відповідальності		мінус 20 балів
	Наявність незабезпечених зобов'язань майнового характеру, які можуть мати істотний вплив на здійснення правосуддя		мінус 20 балів
	Відповідність витрат і майна кандидата на посаду судді та		мінус 30 балів

	членів його сім'ї, а також близьких осіб задекларованим доходам		
	Дотримання кандидатом на посаду судді законодавства, що регулює його професійну діяльність		мінус 20 балів
	Надання адвокатом (патентним повіреним) правової допомоги з питань, які відповідають рівню його компетенції		мінус 20 балів
	Чесність і сумлінність при здійсненні професійної діяльності		мінус 20 балів
	Інші дані, які можуть вказувати про відповідність кандидата на посаду судді критерію доброчесності		мінус 20 балів
		Оцінка за критерієм «доброчесність» членами ВККС за результатами співбесіди з кандидатом на посаду судді	мінус 25 балів за наявності додаткової інформації, отриманої під час співбесіди, яка відсутня у матеріалах досьє
Інтегративність			
Інструмент вимірювання	Показник (на підставі чинного Положення про оцінювання)	Джерело інформації на підтвердження наявності показника	Оцінювання (пропонується)
Доброчесність оцінюється (встановлюється) за показником «Загальна оцінка інтегративності (доброчесності)»		Результати тестувань особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей судді (кандидата на посаду судді)	Максимально 15 балів

	<ul style="list-style-type: none"> - чесність і порядність - відсутність контрпродуктивних дій - відсутність схильності до зловживань 		<p>Оцінка щодо кожного показника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - збігається з оптимальним рівнем або вищий (кращий) показник – 5 балів; - нижче оптимального рівня на один показник – 2 бали; - нижче оптимального рівня на два або більше – 0 балів.
--	--	--	--